

Действие	Български ВиК холдинг ЕАД	Протокол / Дата
Съгласувал	Директор на дирекция „ФСДУС“	
Съгласувал	Директор на дирекция „Правна“	
Съгласувал	Директор „РУП“	
Одобрил	Изпълнителен директор на „БВиКХ“	
Утвърдени	Протокол на Съвет на директорите	

ПРАВИЛА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИСКАНИЯТА ЗА
ФИНАНСИРАНЕ НА ДЪЩЕРНИ ДРУЖЕСТВА НА
„БЪЛГАРСКИ ВИК ХОЛДИНГ“ ЕАД

Съдържание:

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ	3
II. РЕД ЗА ПОДАВАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИСКАНИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ НАМЕРЕНИЯ	4
III. РЕД ЗА ПОДАВАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИСКАНИЯ ЗА ОБОРОТЕН ЗАЕМ.....	10
IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ	10
V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ.....	12
ПРИЛОЖЕНИЕ № 1. Форми на финансово подпомагане на дъщерните дружества	14
ПРИЛОЖЕНИЕ № 2. Финансов анализ	17
ПРИЛОЖЕНИЕ № 3. Определяне на лихвен процент по договори за заем, предоставян от „Български ВиК холдинг“ ЕАД.....	18
ПРИЛОЖЕНИЕ № 4. Режим на държавна помощ	20
ПРИЛОЖЕНИЕ № 5. Искане за финансиране на инвестиционно намерение.....	22
ПРИЛОЖЕНИЕ № 6. Искане за отпускане на оборотен заем.....	23

I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С настоящите Правила се определят условията и редът за разглеждане на исканията за финансиране на Дъщерни дружества на „Български ВиК холдинг“ ЕАД („Холдинг/а/ът“) за:

а) инвестиции, свързани с ВиК инфраструктура, оборудване и/или енергийна ефективност и независимост;

б) погасяване на задължения към основни доставчици и/или друг вид финансиране за покриване на оперативни разходи на съответното дъщерно дружество, в т.ч. по проекти, изпълнявани по Европейски структурни и инвестиционни фондове или други донорски програми.

(2) Кандидати за предоставяне на финансиране по настоящите правила могат да бъдат единствено дъщерни дружества на „Български ВиК холдинг“ ЕАД.

(3) Формите на финансово подпомагане (Приложение № 1) на дъщерните дружества от страна на Холдинга са:

1. Гаранция или обезпечаване на вземания при външно финансиране;
2. Модел на споделено финансиране, с външен източник на финанси;
3. Осигуряване на заем от Холдинга;
4. Договори с гарантиран резултат;
5. Други форми на финансиране, незабранени от закона.

(4) Финансиране по настоящите Правила се предоставя под формата на заем или договор с гарантиран резултат, съобразно спецификата на искането в един от следните варианти:

- а) Инвестиционен заем или договор с гарантиран резултат – за случаите, в които искането касае изпълнение на инвестиция по смисъла на чл. 1, ал. 1, буква „а“;
- б) Оборотен заем – за случаите, в които искането касае погасяване на задължения и/или покриване на оперативни разходи по смисъла на чл. 1, ал. 1, буква „б“.

(5) В ситуации на бедствие и/или аварии със значителни последствия за населението или при извънредни обстоятелства, е допустимо да се вземе решение за предоставяне на финансиране за погасяване на конкретни финансови задължения или посрещане на конкретни финансови нужди и без извършването на финансов анализ за доказване на възможностите му за възстановяване на отпуснатото финансиране. В тази

хипотеза оздравителната програма се изготвя и представя в Холдинга в тримесечен срок след предоставяне на финансирането/първи транш от финансирането.

(б) Финансирането се предоставя със сключването на писмен договор, в който са уточнени всички условия по отношение на финансирането.

II. РЕД ЗА ПОДАВАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИСКАНИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННИ НАМЕРЕНИЯ

Чл. 2. (1) Дъщерно дружество на Холдинга, което кандидатства за финансиране по чл. 1, ал. 1, буква „а“, подава **мотивирано писмено искане (Приложение № 5)** до Изпълнителния директор на „Български ВиК холдинг“ ЕАД и се разглежда за финансиране при наличие на протокол от Експертно-техническа комисия, придружен с доклад, описващ техническата пригодност и потенциал на разглежданото инвестиционно искане, резолиран от Изпълнителния директор, по реда на настоящия раздел.

(2) С настоящия раздел се определят условията и редът за:

1. подаване и документално окомплектоване на искания от Дъщерни дружества на „Български ВиК холдинг“ ЕАД (Холдинга) за финансиране:

а) изготвянето на прединвестиционни проучвания и/или инвестиционни проекти (проектиране), свързани с изграждане, реконструкция и модернизация на водоснабдителна и канализационна инфраструктура и проекти, насочени към постигане на енергийна ефективност и енергийна независимост;

б) изпълнението на инвестиционни проекти, свързани с изграждане, реконструкция и модернизация на водоснабдителна и канализационна инфраструктура и проекти, насочени към постигане на енергийна ефективност;

2. подаване и документално окомплектоване на искания от Дъщерни дружества на Холдинга за финансиране на проучвания, обследвания, анализи, свързани с повишаване ефективността на дружествата и/или повишаване ефективността на ВиК инфраструктурата и ВиК услугите;

3. подаване и документално окомплектоване на искания от Дъщерни дружества на Холдинга за отпускане на заеми за обезпечаване на плащания по проекти, финансирани от Европейски структурни и инвестиционни фондове и други донорски програми (текущи плащания, собствено участие и ДДС);

4. разглеждане от „Български ВиК холдинг“ ЕАД на исканията на дъщерните дружества.

(3) Искания за финансиране по ал.1 се насочват за процедиране с оглед разглеждането им по реда на настоящите правила към специализирана дирекция „Развитие, управление и проекти“.

(4) Действията по подготовка за разглеждане на постъпили искания за финансиране се извършват в срок от 1 месец от датата на регистриране на искането в „Български ВиК холдинг“ ЕАД.

(5) Финансовата обезпеченост за изпълнение на инвестиционните искания, възможностите за тяхната възвръщаемост, както и финансовите позитиви/активи и рискове се разглеждат и оценяват от дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“.

Чл. 3. (1) Дъщерно дружество на Холдинга, което кандидатства за финансиране по чл. 1, ал. 1, буква „а“, на чиято територия се предвижда да се реализира инвестиционният проект, подава мотивирано писмено искане до „Български ВиК холдинг“ ЕАД, което съдържа най-малко:

1. описание на проекта, цели, икономическа обосновка, стойност, време за изпълнение, когато е приложимо - документи за собственост или такива удостоверяващи правата му, очаквани резултати от изпълнението (намаляване загубите на вода, намаляване потреблението на електроенергия и внедряване на устойчиви мерки за енергийна ефективност и др.), преки и/или косвени ползи за населението и околната среда (осигуряване на необходимото качество на питейната/отпадъчната вода, постигане на съответствие с директивите в областта на питейните или отпадъчни води и др.);

2. обвързаност с обекти, финансирани по Европейски структурни и инвестиционни фондове на ЕС, изпълнявани от ВиК оператора (ако е приложимо);

3. обвързаност с проекти, финансирани по други програми;

4. техническа документация и/или техническо задание за обхвата и съдържанието на проекта (документи, доказващи необходимостта от изпълнение на проекта).

(2) В случай че инвестиционното искане е придружено с технически или работен проект, същият следва да е актуален и да съдържа всички части с обхват и съдържание, определени с Наредба № 4 на МРРБ за обхвата и съдържанието на инвестиционните проекти, подробна количествено-стойностна сметка (КСС), график за изпълнение;

Чл. 4. При необходимост, преценявана във всеки конкретен случай с оглед неговата специфика, Холдингът може да изиска от кандидата за финансиране представянето на допълнителни документи.

Чл. 5. За инвестиционни проекти от регионално значение, попадащи в обособената територията на повече от един ВиК оператор, искането по ал. 1 се подава от всички ВиК оператори.

Чл. 6. (1) ВиК оператор – дъщерно дружество на Холдинга, който изпълнява проект, финансиран от Европейски структурен и инвестиционен фонд или друга донорска програма, подава мотивирано писмено искане до „Български ВиК холдинг“ ЕАД, което съдържа:

1. проекта, финансиран от програмата, етапа на изпълнение на проекта и конкретния повод за искането, отправено към „Български ВиК холдинг“ ЕАД - текущи плащания, собствено участие и ДДС;
2. причините за отправяне на искането;
3. възможности за възстановяване на финансирането от страна на дъщерното дружество, вкл. финансов план, постигане на възвращаемост за Холдинга, рискове за страните и друга относима към за конкретния случай информация.

(2) Искането по ал. 1 се комплектова с документи, които доказват основателността на посочените причини.

Чл. 7. (1) Постъпило в Холдинга искане за финансиране се разглежда от определена със заповед на изпълнителния директор за сформирание на експертно-техническа комисия (ЕТК) след доклад от директора на дирекция „Развитие, управление и проекти“.

(2) Експертно-техническата комисия по ал. 1, включително нейният председател, се състои от нечетен брой членове. В състава на ЕТК се включват служители на Холдинга с професионална квалификация и опит, подходящи за разглеждането на конкретното искане за финансиране, като задължително се включва поне по един представител на Дирекция „РУП“, Дирекция „ФСДУС“ и на Дирекция „Правна“. Всички участващи в експертната комисия подписват декларация за липса на материален интерес и отсъствие на конфликт на интереси. В заповедта за назначаване на ЕТК се определят срок за разглеждане на искането и резервни членове.

(3) За участие в заседанията на ЕТК, по предложение на председателя, могат да се привличат и външни експерти със съответна експертиза, допълваща нуждите за разглеждане и оценка на инвестиционното искане и спецификата му.

(4) При необходимост от участие в заседание на комисията, на него могат да бъдат поканени представители на дъщерното дружество – вносител на искането за финансиране. Обстоятелството се преценя от членовете на комисията.

Чл. 8. (1) Председателят на ЕТК организира работата на комисията.

(2) Постъпилата документация по съответното инвестиционно искане се предоставят предварително на членовете от комисията, като се изпращат по e-mail от секретаря.

(3) При необходимост от провеждане на повече от едно заседание на ЕТК председателят на комисията определя дневен ред, дата и час на провеждане, за което секретарят уведомява по e-mail всички членове на ЕТК и председателя на Съвета на директорите на Холдинга, най-малко 3 (три) работни дни преди заседанието.

(4) Заседанията на ЕТК се провеждат, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от членовете ѝ.

(5) В хода на работата си комисията може да изисква в определен от нея срок, но не по-кратък от 5 дни представянето на допълнителни документи и/или информация от дъщерното дружество – кандидат за финансиране, както и от други лица и/или институции.

(6) В случай, че в определения по ал. 4 срок дъщерното дружество не представи поисканите документи и/или информация, комисията може да отхвърли искането за финансиране.

(7) Решения на комисията се приемат с мнозинство 2/3 от присъстващите.

(8) За всяко заседание на ЕТК се води протокол, в който се отразяват дневния ред, изказванията, предложенията и приетите решения. Неразделна част от протокола са писмените становища на членовете на комисията, когато има изготвени такива, както и документите по чл. 15. Протоколът се подписва от всички присъствали на заседанието членове на ЕТК.

Чл. 9. (1) В своята работа членовете на комисията се съобразяват с критерии за оценка, свързани с наличие на потенциал на инвестиционните искания за финансиране за:

1. изграждане/доизграждане на ВиК инфраструктура, осигуряваща съответствие с изискванията на европейското и национално законодателство в областта на питейно – битовото водоснабдяване, отвеждането и пречистването на отпадъчните води;
2. осигуряване на изискуемото качество на водата, предназначена за питейно-битово водоснабдяване;

3. намаляване на екологичния отпечатък от генерирани отпадъчни води - доказва се с технологична схема на пречистване на отпадъчните води, която гарантира постигане на индивидуалните емисионни ограничения от разрешителното за заустване;

4. намаляване на загубите на вода и опазване на водния ресурс;

5. събиране и отвеждане на дъждовните води разделно с цел опазване на урбанизираните територии от наводнения и замърсявания;

6. изграждане на енергийно ефективна инфраструктура и прилагане на енергийно ефективни технологии, чийто ефект е свързан с намаляване на потреблението на електроенергия при изпълнението на ВиК услугите, ресурсна и функционална ефективност, осигуряващи съответствие с изискванията на европейското и националното законодателство в областта на опазването на околната среда и енергийната ефективност.

7. Подобряване на цялостното представяне на съответното дружество.

(2) Прилагането на критерии за оценка се описва в протокола на ЕТК.

Чл. 10. Решението на ЕТК се представя с писмен доклад на изпълнителния директор на „Български ВиК холдинг ЕАД, подписан от нейния председател, към който се прилага протокола/ протоколите от заседанията на ЕТК.

III. РЕД ЗА ПОДАВАНЕ И РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ИСКАНИЯ ЗА ОБОРОТЕН ЗАЕМ

Чл. 11. (1) Дъщерно дружество на Холдинга, което кандидатства за финансиране по чл. 1, ал. 1, буква „б“, подава **мотивирано писмено искане (Приложение № 6) до Изпълнителния директор на „Български ВиК холдинг“ ЕАД**, което следва да съдържа най-малко следната информация:

1. Обосновка с описание за възникване на ситуацията с невъзможност за изплащане на задълженията към доставчици, или подробен план с обосновка за ползване на заем за оборотни средства.

2. Копия от всички фактури, пораждащи това задължение към доставчици.

3. Хронологичен опис на фактурите от счетоводната програма.

4. Допълнителни справки за доуточняване при необходимост.

(2) В случаите, когато искането за финансиране е свързано с изпълнение на проект, съфинансиран от Структурните и инвестиционни фондове на ЕС и/или друга донорска програма, дъщерните дружества включват в мотивираното искане:

1. Проекта, финансиран от програмата, етапа на изпълнение на проекта и конкретния повод за искането, отправено към „Български ВиК холдинг“ ЕАД - текущи плащания, собствено участие и/или ДДС;

2. Причините за отправяне на искането;

3. Възможности за възстановяване на финансирането от страна на дъщерното дружество, вкл. финансов план, постигане на възвращаемост за Холдинга, рискове за страните и друга относима към за конкретния случай информация;

Чл. 12. (1) Постъпило в Холдинга искане за финансиране се разглежда от определена със заповед на изпълнителния директор експертна комисия (ЕК), след доклад от директора на дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“.

(2) Експертната комисия по ал. 1, включително нейният председател, се състои от нечетен брой членове. В състава на ЕК се включват служители на Холдинга с професионална квалификация и опит, подходящи за разглеждането на конкретното искане за финансиране, като задължително се включва поне по един представител на Дирекция „РУП“, Дирекция „ФСДУС“ и на Дирекция „Правна“. В доклада на директора на дирекция ФСДУС по ал. 1 се предлага срок за разглеждане на искането и резервни членове, които се утвърждават от изпълнителния директор или се коригира с негова резолюция.

(3) Комисията по ал. 1 се сформира със заповед на Изпълнителния директор за целите на постоянен мониторинг и контрол на представянето и състоянието на дъщерните дружества.

(4) Комисията изготвя годишна програма за мониторинг на ВиК дружествата и определя индикатори за проверка и анализ.

(5) При преценка за финансиране на мотивирано искане по чл. чл. 11, ал. 1 Комисията взема предвид наличните данни от мониторинг за съответното ВиК дружество и определя мерки за изпълнение при предоставянето му, в т.ч. и оздравителни програми.

(6) За участие в заседанията на ЕК, по предложение на председателя, могат да се привличат и външни експерти със съответна експертиза, допълваща нуждите за разглеждане и оценка на инвестиционното искане и спецификата му.

(7) При необходимост от участие в заседание на комисията, на него могат да бъдат поканени представители на дъщерното дружество – вносител на искането за финансиране. Обстоятелството се преценява от членовете на комисията.

Чл. 13. (1) Председателят на ЕК организира работата на комисията.

(2) Постъпилата документация по съответното искане се предоставя предварително на членовете от комисията, като се изпращат по e-mail от секретаря.

(3) При необходимост от провеждане на повече от едно заседание на ЕК председателят на комисията определя дневен ред, дата и час на провеждане, за което се уведомяват по e-mail всички членове на ЕК от председателят.

(4) Заседанията на ЕК се провеждат, ако на тях присъстват най-малко 2/3 от членовете ѝ.

(5) В хода на работата си комисията може да изисква в определен от нея срок, но не по-кратък от 5 дни представянето на допълнителни документи и/или информация от дъщерното дружество – кандидат за финансиране, както и от други лица и/или институции.

(6) Решения на комисията се приемат с мнозинство 2/3 от присъстващите.

(7) За всяко заседание на ЕК се води протокол, в който се отразяват дневния ред, изказвания, предложения и приетите решения. Неразделна част от протокола са писмените становища на членовете на комисията, когато има изготвени такива, както и документите по чл. 15. Протоколът се подписва от всички присъствали на заседанието членове на ЕК.

Чл. 14. Решението на ЕК се представя на изпълнителния директор на „Български ВиК холдинг ЕАД“, с писмен доклад подписан от нейния председател, към който се прилага протокола/ протоколите от заседанията на ЕК.

IV. ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ФИНАНСИРАНЕ И АДМИНИСТРИРАНЕ НА ДОГОВОРИТЕ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

Чл. 15. Неразделна част от протоколите с решенията на ЕК и ЕТК в Раздел II и Раздел III са:

1. Изготвено от представителите на Дирекция „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“ и съгласуван от директора на дирекцията становище за размера на пазарната лихва за всеки отделен случай, която се определя по методика, чрез прилагане на референтният лихвен процент по статистически данни публикувани на сайта на БНБ, съгласно приложение № 3. При сключване на договор с доказан резултат получената пазарна лихва се използва за формиране условията по договора за финансиране.

2. Изготвен от представителите на Дирекция „Правна“ и съгласуван от директора на дирекцията анализ на държавното финансиране в отрасъл ВиК, и основните

фактори за тълкуване на правилата, които трябва да се съблюдават при финансиране на дъщерни за холдинга дружества, за наличие или липса на държавна помощ, съгласно Приложение № 4.

3. Изготвени от представителите на Дирекция „Правна“ и съгласувани от директора на дирекцията проекти на договори и други документи, съдържащи всички параметри на исканото финансиране, както и начините на предоставяне на средствата и връщането им. Проектът на договор следва да бъде съгласуван от компетентните дирекции, участващи в заседанията на ЕК/ЕТК, както и от Звено „Финансов контрол“.

Чл. 16. (1) При наличие на протокол и доклад от ЕТК/ЕК, резолиран от Изпълнителния директор на „Български ВиК холдинг“ ЕАД, се пристъпва последователното и/или паралелно към изпълнение на следните стъпки:

1. Изпълнителният директор, в свой доклад, предлага на Съвета на директорите за разглеждане на съответното искане за финансиране и вземане на решение под условие. В решението на Съвета на директорите се определят всички условия и параметри на финансирането, включително вида и формата на бъдещо финансиране, съгласно Приложение № 1 (размер на предоставяните финансови средства, срокове, пазарна лихва, обезпечения, гаранции и др.).

2. След получаване на одобрение под условие от Съвета на директорите, изпълнителният директор внася предложение за вземане на решение за отпускане на финансирането до Министъра на регионалното развитие и благоустройството. Решението на Съвета на директорите се изпълнява след получаване на разрешение от Министъра на регионалното развитие и благоустройството, в качеството му на едноличен собственик на капитала на „Български ВиК холдинг“ ЕАД.

3. Искания за финансиране, които не са преминали успешно последователно, който и да е от етапите на разглеждане и одобрение, получават мотивиран писмен отказ за финансиране от Изпълнителния директор на „Български ВиК холдинг“ ЕАД, на съответното основание, или с мотиви за недостатъчност на предоставените документи, на базата на решението на ЕК/ЕТК и/или становище на компетентна дирекция.

(2) Финансирането на финансово нестабилните дъщерни дружества е съпроводено от изготвянето на оздравителна програма от страна на дъщерното дружество заемоискател. Оздравителната програма се изработва и представя в срок до 1 месец в деловодството на „Български ВиК холдинг“ ЕАД, като в нея следва да са посочени конкретни мерки и срокове за целите на подобряване и оздравяване на финансовото състояние на съответното дружество.

Чл. 16. След одобрението на финансирането от Съвета на директорите на „Български ВиК холдинг“ ЕАД и получаване на решението за потвърждаване на взетото решение от страна на съвета на директорите от страна на Министъра на регионалното развитие и благоустройството се преминава към сключване на съответните вече одобрени проекти на договори, както и всички други съпътстващи ги документи.

Чл. 17. „Български ВиК холдинг“ ЕАД осъществява постоянен мониторинг и контрол при изпълнение на оздравителните програми или на др. мерки, определени от ЕК, както и подпомага методически дъщерните дружества. При неизпълнение на мерките в оздравителната програма, „Български ВиК холдинг“ ЕАД предприема мерки спрямо ръководството на съответното дружество, съобразно вътрешно холдинговите правила, сключения договор за финансиране и предвиденото в действащата нормативна уредба.

Чл. 18. „Български ВиК холдинг“ ЕАД може да осъществява постоянен мониторинг и контрол по документи, а когато се налага и на място, изпълнението на финансираните проекти и обекти и подпомага методически дъщерните дружества.

Чл. 19. При изпълнение на договорите за финансиране дъщерните дружества следва да предоставят всички сключени договори, одобрени и подписани отчетни документи, свързани с реализацията на проектите, както и декларации за липса на двойно финансиране.

Чл. 20. При неизпълнение на условията по сключен договор за финансиране и/или констатирани нарушения при изпълнението, „Български ВиК холдинг“ ЕАД предприема мерки спрямо ръководството на съответното дружество, съобразно вътрешно холдинговите правила, сключения договор за финансиране и предвиденото в действащата нормативна уредба.

Чл. 21 При предоставяне на искане за усвояване на част от средствата по договор за финансиране от страна на дадено ВиК дружество, документите се регистрират в деловодната система на „Български ВиК Холдинг“ ЕАД и се насочват към дирекции „Финансово-стопански дейности и управление на собствеността“, „Развитие, управление и проекти“ и „Правна“, които извършват документална проверка на постъпилите искания, съобразно компетенциите си и предоставят становища.

V. ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 22. Настоящите правила се съгласуват от Изпълнителния директор и се потвърждават от Съвета на директорите на „Български ВиК холдинг“ ЕАД.

Чл. 23. След влизане в сила правилата се свеждат до знанието на администрацията на „Български ВиК Холдинг“ ЕАД за сведение и изпълнение.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 1. Форми на финансово подпомагане на дъщерните дружества

Две са основните причини за възникване на необходимост дъщерно дружество да потърси финансова помощ от холдинговото дружество – влошено финансово състояние и инвестиционни намерения. Респективно, очакват се два основни причини за предоставяне на финансови средства и оказване на финансова помощ на дъщерните дружества – (1) с цел развитие, оздравяване и укрепване и (2) с цел инвестиции.

Формите на финансова подкрепа, които „Български ВиК холдинг“ ЕАД би могъл да приложи са както следва:

1.1. Гаранция или обезпечаване на вземания при външно финансиране

„Български ВиК холдинг“ ЕАД може, срещу минимално възнаграждение, да изпълнява ролята на гарант или поръчител за надеждността и платежоспособността на дъщерните си дружества пред банкови и финансиращи институции.

Гаранция

Когато дружество кандидатства за кредит пред банка, се очаква то да предостави гаранция, че ще изплати кредита независимо от финансовото си благополучие в бъдеще. В този случай, Дружеството предоставя обезпечение на банката (което в практиката също се възприема като гаранция), най-често под формата на ипотека върху недвижимо имущество или залог на материалния или финансов актив, че ще изплати задължението си. В отрасъл ВиК най-често срещаната гаранция е предоставяне на права върху бъдещи вземания на самото дружество, но много често това не е достатъчно за някои банкови/ финансиращи институции. В такива случаи може да се предложи по-комплексен подход за гаранция с наличния ресурси на „Български ВиК холдинг“ ЕАД. Целта е получаването на заем с по-благоприятни условия напр. по-ниски лихвени проценти от тези, които предлага самият Холдинг.

Поръчителство

С договора за поръчителство, Поръчителят се задължава спрямо Кредитора да отговаря за задължение на Длъжника. Поръчителство не е съглашение между длъжник и поръчител, а съглашение между кредитор и поръчител. Поръчителят поема задължение не към длъжника, а към кредитора на длъжника и отговаря за изпълнение на

задълженията на последния. Законът не изисква съгласие за длъжника за поемане на поръчителство. Поръчителството трябва да се сключи в писмена форма, като тази форма е условие за действителност на договора.

Поръчителство има някои прилики с гаранцията, с разликата обаче, че гарантът не е задължен солидарно с длъжника, както е задължен поръчителят.

Поръчителството може да съществува само за действително задължение. То може да се поеме и за бъдещо, и за условно задължение, както и за част от задълженията на длъжника или при по-леки условия. В случай, че поръчителят се е задължил за повече, от това за което се е задължил длъжникът, задължението му се редуцира до параметрите на задължението на длъжника.

В случай, че поради неплащане от страна на длъжника, поръчителят изплати задължението, поръчителят може да иска от длъжника главницата, лихвите и разноските. Поръчителят има право и на законни лихви върху заплатените суми от деня на плащането.

Вземането на поръчителя срещу длъжника възниква от датата на плащане на задължението от страна на Поръчителя, а за да бъдат възстановени на Поръчителя заплатените суми, заедно с разноските и лихвите, необходимо е да се установят следните предпоставки:

1. поръчителят да е изпълнил точно задължението,
2. да се установят какви са вътрешните отношения между длъжника и поръчителя, тоест между тях да не е сключено дарение и
3. поръчителят да е уведомил длъжника за намерението си да плати дълга.

1.2. Модел на споделено финансиране, с външен източник на финанси

Често необходимите средства на Дружествата кандидатстващи за финансова помощ за оздравяване или за реализиране на проект не могат да бъдат изцяло покрити от банкови/ финансови институции, което може да бъде породило необходимост от допълнително финансиране под формата на заем от „Български ВиК холдинг“ ЕАД.

1.3. Осигуряване на заем от Холдинга

Един от най-разпространените от практическа гледна точка случаи, при които възниква отчитане на активи под формата на заеми в предприятия от нефинансовия сектор е предоставянето на парични средства в холдингова структура. В тези случаи е необходимо да се имат предвид някои важни данъчни аспекти при междуфирменото

кредитиране на свързани предприятия.

Предвид данъчните аспекти и условията за предоставяне на държавна помощ заемите отпускани от „Български ВиК холдинг“ ЕАД към дъщерните дружества трябва да следват пазарните условия.

Пазарната лихва е специфична за всеки отделен казус и следва да се определя за конкретни сделки и периоди, предвид различни обстоятелства.

„Български ВиК холдинг“ ЕАД за всеки отделен случай прилага Финансов анализ съобразно методика, чрез прилагане на Референтният лихвен процент, предоставена в Приложение 3.

Към договорите за заем с дъщерните дружества се прилагат стандартни условия за срок, гратисен период за изплащане на главницата и други утвърдени от Съвета на директорите. Тези условия се променят за отделни случаи или като цяло с решение на Съвета на директорите.

1.4. Договори с гарантиран резултат

Договорите с гарантиран резултат се основават на принципа на възвръщането на инвестициите разходи от ефективност следствие на спестени оперативни разходи. В този смисъл, някои проектни предложения, биха могли да се финансират от „Български ВиК холдинг“ ЕАД по механизма на договор с гарантиран резултат.

Използването на този механизъм следва да се прилага при убедителни доказателства, че въпросното проектно предложение води до икономии по отношение на такса водоползване, разходи за електрическа енергия, разходи за отстраняване на аварии и труд, финансови икономии, икономия от санкции и други, чрез които в рамките на стандартния срок по договорите за заем ще покрият главницата и лихвите, ако бъде предоставен договор за заем.

Този подход на споделено разпределение на риска от инвестицията и ВиК оператора дава по-голяма мотивация на финансово стабилните ВиК оператори да кандидатстват за целево финансира с инвестиционни проекти.

1.5. Могат да бъдат използвани и други форми на финансова подкрепа, незабранена с нормативен акт, или закон.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 2. Финансов анализ

Финансовият анализ представлява анализ на финансовата надеждност и устойчивост на предприятието. Той отразява текущата финансова ситуация в дружеството, финансовите потоци и финансовите рискове, свързани с дейността на компанията. При разработването му се:

- анализират приходите за последните три години;
- анализират разходите по икономически елементи за последните три години;
- анализира финансовия резултат за последните три години;
- анализират финансовите коефициенти за последните три години;
- анализира нетния паричен поток;
- анализират и други показатели при необходимост;
- анализ на актуалното състояние и необходимостта от финансово подпомагане;

ПРИЛОЖЕНИЕ № 3. Определяне на лихвен процент по договори за заем, предоставян от „Български ВиК холдинг“ ЕАД

Референтният лихвен процент е подлежащ на редовна актуализация лихвен процент, който е публично достъпен.

В реалният бизнес дружествата, банките и други нефинансови организации ползват референтни лихвени проценти, за да остойността позиции в балансите си. Така формираните стойности на база РЛП помагат на счетоводителите да определят каква в крайна сметка е стойността на организациите, а именно финансовите активи, които притежава даденото дружество.

Прилагане на РЛП /референтните лихвени проценти/ е налице и в по-сложни финансови трансакции, като например емитирането на ценни книжа с променливи лихвени проценти, опции, форуърдни договори и суапове.

Лихвените суапове представляват сделка, включваща две страни, като всяка от тях се съгласява да покрие лихвените плащания на другата. При такива суапове референтният лихвен процент може да определи поне един от разменените лихвени проценти. Това създава прозрачност за всички участващи страни, води до известна стандартизация в споразумението и в резултат на това улеснява преговорите за всички участници в сделката.

Референтните лихвени проценти служат за изчисляване на неустойки за овърдрафт по разплащателни сметки, изчисляване на лихвата по депозити и кредити на физически лица, споразумение за лихви по ипотечни кредити и други.

При изчисляването на лихвения процент по заема се използва ефективният годишен процент по нов бизнес кредити в сектор Нефинансови предприятия публикувани на сайта на БНБ.

Референтният лихвен процент по кредити (РЛПК) да се определя въз основа на комбинация от публично оповестени индикатори, публикувани от БНБ, като стойността му се изчислява в зависимост от съответната валута на кредита по следната формула:

$$\text{РЛПК} = w1 * R1 + w2 * R2$$

Където:

w1 - тегло на средно претеглен лихвен процент в съответната валута по салда по срочни депозити с матуритет от 1 ден до 2 години на сектор „Домакинства“ на Банковата система;

R1 е средно претегленият (спрямо публикуваните обеми) лихвен процент в съответната валута по салда по срочни депозити с матуритет от 1 ден до 2 години на сектор "Домакинства" на Банковата система. Стойността на този индикатор, изразена в процент, се публикува от БНБ на месечна база в интернет страницата на БНБ в раздел Статистика/Парична и лихвена статистика/Лихвена статистика/Лихвена статистика/ База данни "Лихвени проценти и обеми по салда по овърнайт-депозити, срочни депозити и депозити, договорени за ползване след предизвестие, на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства".

w2 - тегло на средно претеглен лихвен процент в съответната валута по нов бизнес по срочни депозити с матуритет от 1 ден до 1 година на сектор „Домакинства“ на Банковата система;

R2 е средно претегленият (спрямо публикуваните обеми) лихвен процент в съответната валута по нов бизнес по срочни депозити с матуритет от 1 ден до 1 година на сектор "Домакинства" на Банковата система. Стойността на този индикатор, изразена в процент, се публикува от БНБ на месечна база в интернет страницата на БНБ в раздел Статистика/Парична и лихвена статистика/Лихвена статистика/Лихвена статистика/ База данни "Лихвени проценти и обеми по нов бизнес по срочни депозити на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства".

Презумпцията е, че разходите по заема се покачват, ако референтният лихвен процент се покачи и разходите по заема намаляват, ако спадне референтната лихва. В този случай бенчмаркът може да бъде надеждна, независима и относително проста референтна точка за двете страни в сделката и е обективен индикатор за промените в икономическата система.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 4. Режим на държавна помощ

"Български ВиК холдинг" ЕАД е отправило запитване до Дирекция „Държавни помощи и реален сектор“ към Министерство на финансите, чрез което е поискано разяснение относно прилагането на правилата за държавни помощи към дейността на холдинга. В отговор е получено становище с изх. №26-00-663/09.10.2020 г. (Становището; Приложение 2), съдържащо правен анализ на държавното финансиране в отрасъл ВиК и основните фактори за тълкуване на правилата, които трябва да се съблюдават при финансиране на дъщерни за холдинга ВиК оператори.

В Становището се отбелязва, че съгласно установената практика на Съда на Европейския съюз /ЕС/ и Европейската комисия /ЕК/, средствата предоставяни от „Български ВиК холдинг“ ЕАД отговарят на изискванията на т. 3.1 и т. 3.1.1. от Известие на Комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от Договора за функциониране на ЕС и следва да се третира като публичен ресурс. Това налага индивидуален подход при съблюдаване на правилата за държавна помощ при всяко отделно финансиране.

При подготовката на позицията на Република България относно наличието на държавна помощ при финансирането на ВиК сектора са взети няколко специфични фактора, въз основа на които се обосновава липсата на държавна помощ за:

1. Инвестиции за изграждане на ВиК инфраструктура, съгласно т. 221 от Известие на комисията относно понятието за държавна помощ, посочено в чл. 107, параграф 1 от ДФЕС /Известие/, представлява изграждането на всеобхватна мрежа, като се доказва, че са изпълнени условията на чл. 211 от същото.

2. Финансиране на отрасъла, в частта на ВиК услугата, т.е. извън изграждането на инфраструктура, като икономическа дейност, също не би представлявало държавна помощ, поради наличието на монопол, съгласно Закона за водите. Наличието на монопол по т. 188 от Известие то се обосновава за т. нар. "същински ВиК оператори", като не са включени няколкото съществуващи частни ВиК дружества, опериращи на ограничена територия и не предоставящи цялата съвкупност от услуги.

По отношение предоставянето на заеми за покриване на просрочени задължения и текущи оперативни разходи, финансирането с публични средства /каквито са средствата на "Български ВиК холдинг" ЕАД/ също би могло да попадне в обхвата на т. 2 от Позицията на Република България относно наличието на държавна помощ при финансирането на ВиК сектора, ако те са свързани с конкретната ВиК услуга.

Предоставянето на заеми за инфраструктурни проекти, част от инвестиционните програми на дъщерните дружества може да се отнесе към т. 1, посочена по-горе, след като се направи оценка дали инфраструктурните проекти, съответстват на изискванията на т. 211 от Известието.

Допълнително следва да се отчете фактът, че разработен механизъм за реинвестиране на амортизационните отчисления за активи, придобити с финансиране от Европейските структурни и инвестиционни фондове. В тази връзка, с цел избягване на защитената позиция за непомощ, преди отпускането на заем, да се приложи механизъм за проверка и контрол за съответствие на инвестиционните проекти с изискванията на Известието и възможните източници на финансирането им, без да се допуска кръстосано финансиране и двойно финансиране на дейности.

ПРИЛОЖЕНИЕ № 5. Искане за финансиране на инвестиционно намерение

ДО

.....
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
БЪЛГАРСКИ ВИК ХОЛДИНГ ЕАД
Гр. София

ИСКАНЕ

ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ИНВЕСТИЦИОННО НАМЕРЕНИЕ

1. описание на проекта, цели, икономическа обосновка, стойност, време за изпълнение, когато е приложимо - документи за собственост, очаквани резултати от изпълнението (намаляване загубите на вода, намаляване потреблението на електроенергия и внедряване на устойчиви мерки за енергийна ефективност и др.), преки и/или косвени ползи за населението и околната среда (осигуряване на необходимото качество на питейната/отпадъчната вода, постигане на съответствие с директивите в областта на питейните или отпадъчни води и др.);.....
.....
.....
2. обвързаност с обекти, финансирани по Европейски структурни и инвестиционни фондове на ЕС, изпълнявани от ВИК оператора (ако е приложимо);.....
.....
3. обвързаност с проекти, финансирани по други програми;.....
.....
4. техническа документация и/или техническо задание за обхвата и съдържанието на проекта (документи, доказващи необходимостта от изпълнение на проекта).

Приложения:

1. Финансово-икономическа обосновка, срок на откупуване на инвестицията, предлагане на поне един алтернативен вариант, сравнителен анализ на предложените варианти и излагане на предимствата на предлагания вариант, както и съпоставяне с вариант на неосъществяване на предложението („0“ вариант).

2. Други

ДО

.....

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР НА
БЪЛГАРСКИ ВИК ХОЛДИНГ ЕАД

Гр. София

ИСКАНЕ

ЗА ОТПУСКАНЕ НА ОБОРОТЕН ЗАЕМ

ЗА ФИНАНСИРАНЕ НА ОПЕРАТИВНИ РАЗХОДИ

Кратко описание на възникване на необходимостта от финансиране, или на ситуацията с невъзможност за изплащане на задълженията към доставчици.

.....

Приложения:

1. Копия от всички фактури пораждащи това задължение към доставчици.
2. Хронологичен опис на фактурите от счетоводната програма.
3. Допълнителни справки за доуточняване при необходимост.